

‘Onkruidbestrijding vaak complex’

In de rubriek Vasteplantenvaria geeft teeltadviseur Henk van den Berg zijn visie op actuele onderwerpen en belangrijke thema's in de vasteplantensector. Dit keer aandacht voor een van de lastigste periode uit de hele teelt: nadenken over de onkruidbestrijding.

Tekst: Henk van den Berg
Fotografie: René Faas

Foute inschattingen bij de keuzes in de onkruidbestrijding kunnen enorm veel schade en arbeid opleveren. Iets te weinig aandacht tijdens de toepassing van een chemisch middel en de werking is gehalveerd. Iets te veel risico nemen met doseringen en gevoeligheden en de schadepost is groter dan de kosten van een heel jaar wieden. Helemaal vervelend is dat er soms middelen worden gebruikt tegen onkruiden die niet op het perceel staan, of middelen die niet werken tegen de onkruiden die wel op het perceel staan.

GEVOELIGHEDEN

Bij de gevoeligheid van een plant voor een chemisch middel moet er onderscheid worden gemaakt tussen de chemische gevoeligheid en de technische aspecten van de schadekans. Wanneer een vaststaand gewas bespoten wordt, hebben we te maken met de chemische gevoeligheid. De wortels zitten in de bovengrond en moeten de chemische stof

kunnen verdragen. Anders is dat bij vaste planten die net geplant zijn. Er zitten geen wortels in de bovengrond, dus gaat het er voornamelijk om of er met het middel plantdelen worden geraakt en dat is alleen het geval tijdens de opkomst. Als de bespuiting snel plaatsvindt, is er vaak geen probleem. Zo lang het middel de plant niet raakt, kan het ook geen schade geven. Het is dus een fabel dat meerjarige gewassen minder gevoelig zijn voor chemische onkruidbestrijding.

Dan is er nog het zogenaamde LDS (Lage Dosering Systeem) dat er op gericht is dat het te bespuiten gewas sterker is dan het te bestrijden onkruid. De dosering is zo laag dat alleen een onkruidkiempje er dood van gaat en dat de plant er weinig last van heeft. Een teler zonder strakke discipline hoeft niets van dit systeem te verwachten. Elke teler die een keer net te laat heeft gespoten en de dosering verhoogt om de iets te grote onkruidjes alsnog dood te krijgen, heeft schade aan het gewas. Het grootste gevaar schuilt erin dat deze schade ophoopt. Terwijl schade niet eens te zien is, gaat de groei wel uit de plant met alle productieschade van

dien. Bovendien wordt een niet dicht gegroeid gewas alleen maar sneller vuil.

OMSTANDIGHEDEN

De optimale omstandigheden voor een chemische onkruidbestrijding zijn het beste zelf te creëren. Het komt maximaal eens per tien jaar voor dat de weersomstandigheden precies goed zijn. De meeste bodemherbiciden werken het beste als ze op een goed vochtige grond worden gespoten en als er daarna geen grote hoeveelheden water meer vallen. Wanneer de grond een beetje opdroogt, ligt het middel vast. Optimaal dus. Wordt er tijdens regenachtig weer gespoten, dan is er nooit de garantie dat er binnen een paar dagen geen grote bui regen valt en is de kans dat de grond even opdroogt vrijwel niet aanwezig. Hoewel dit bekend is, probeert vrijwel iedereen het gesjouw met buizen te voorkomen door op het ideale weer te wachten dat er bijna nooit is. Bovendien: je kunt wel 20 hectare beregenen in minder tijd dan 1 hectare wieden.

MIDDELENKEUZE

Een laatste, onderschat probleem is dat veel telers geen idee hebben welke onkruiden er te verwachten zijn. Bij de middelenkeuze moet er niet alleen gekeken worden naar de gevoeligheden van de plant, maar ook of het wel nut heeft om het middel te spuiten. Als de onkruiden die worden bestreden er niet staan, heeft het geen zin om er tegen te spuiten. De regel 'baat het niet, dan schaadt het niet', gaat hier niet op.

Telers die niet chemisch bestrijden kijken het hele jaar jaloers naar de schone tuin van de buurman en telers die wel chemisch bestrijden zijn op hun beurt jaloers op de mooie gewassen van de buurman.

